

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens meddelelse om det digitale kompas 2030 vedrørende Europas kurs i det digitale årti (2021) 118

1. Resumé

Europa-Kommissionens digitale vision og målsætninger for 2030 blev offentliggjort i form af meddelelsen "Det digitale kompas 2030: Europas kurs i det digitale årti" (KOM (2021)118) den 9. marts 2021. Meddelelsen lanceres som opfølgning på det Europæiske Råds efterspørgsel på et omfattende digitalt kompas, der fastlægger EU's konkrete ambitioner for det digitale område for 2030, og bygger videre på Kommissionens digitale strategi fra 2020.

Med meddelelsen udlægger Kommissionen sit bud på en fælles vision, målsætninger samt plan for, hvor EU's digitale omstilling skal befinde sig inden 2030. Kommissionens fokuserer på fire hovedpunkter: 1) En digitalt kvalificeret befolkning og højtuddannede fagfolk på det digitale område, 2) Sikre, velfungerende og bæredygtige digitale infrastrukturer, 3) Digital omstilling af erhvervslivet samt 4) Digitalisering af offentlige tjenester. Herudover ser Kommissionen behov for at udarbejde et sæt digitale principper til blandt andet at sikre efterlevelsen af EU's regler, rettigheder og værdier i det digitale rum. Til at realisere den fælles vision og målsætninger foreslår Kommissionen en forvaltningsstruktur – et digitalt kompas fremlagt i et digitalt politikprogram - der blandt andet skal bestå af konkrete målsætninger under de fire hovedpunkter, de digitale principper, årlig afrapportering og opfølgning samt lancering af projekter med deltagelse af flere lande, der skal pulje finansiering på tværs af grænser. Ved sidstnævnte ser Kommissionen behov for at præsentere et nyt instrument til udmøntningen af disse projekter.

Regeringen støtter ambitionen om at fastlægge en fælles vision, målsætninger og principper, der kan understøtte og accelerere den digitale omstilling i EU. Samtidig lægger regeringen stor vægt på en tæt inddragelse af medlemslandene i den kommende konsultation af meddelelsen samt udmøntning heraf med henblik på at fastsætte den rette ramme og sikre medejerskab. Overordnet set vil regeringen arbejde for en ambitiøs digital dagsorden, hvor etisk, ansvarlig og sikker digitalisering skal gå hånd i hånd med digital vækst, samt hvor en klimaneutral og cirkulær økonomi understøttes, hvilket bør afspejles i både vision og målsætninger. Samtidig lægger regeringen vægt på, at de konkrete målsætninger skal være resultatbaserede, fremtidssikre og vil skabe reel værdi for borgere og virksomheder.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen (Kommissionen) har den 9. marts 2021 præsenteret meddelelsen ”Det digitale kompas 2030: Europas kurs i det digitale årti” (KOM (2021) 118). Med meddelelsen fremsætter Kommissionen sit bud på en fælles vision, målsætninger samt plan for, hvor EU’s digitale omstilling skal befinde sig inden 2030. Meddelelsen er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 24. marts 2021.

Meddelelsen kommer som opfølgning på, at Det Europæiske Råd i oktober 2020 opfordrede Kommissionen til at udarbejde et omfattende digitalt kompas, der fastlægger EU’s konkrete ambitioner for det digitale område for 2030. Det Europæiske Råd anførte desuden, at kompasset burde indføre et overvågningssystem for de europæiske strategiske digitale kapaciteter og kompetencer og give et overblik over, hvilke midler og milepæle der skal til for at indfri ambitionerne.

Meddelelsen bygger videre på Kommissionens strategi for Europas digitale økonomi, der blev offentliggjort den 19. februar 2020 i form af meddelelsen ”Europas digitale fremtid i støbeskeen” (KOM (2020) 67). I strategien understreger Kommissionen den overordnede retning for Kommissionens indsats for at forme Europas digitale fremtid. Samtidig stiller strategien en række større tiltag i udsigt, herunder en kommende lovgivningsramme for pålidelig kunstig intelligens, en europæisk datastrategi, der skal opbygge et reelt indre marked for data samt en lovpakke for digitale tjenester, der blandt andet skal harmonisere reglerne angående online platformes ansvar for ulovligt indhold, fremme anvendelsen af anerkendte digitale identiteter og tjenester samt fælles standarder for at sikre sikker anvendelse af data på tværs af EU. Samtidig udlægger strategien Kommissionens planer for at opbygge og sikre optag af fælles digitale kapaciteter, fremskynde investeringer i højhastighedsbredbånd med gigabithastigheder (konnektivitet), fremsætte en strategi for cybersikkerhed og iværksætte initiativer, der skal fremme en bæredygtig og resourceeffektiv økonomi. Kommissionen har som opfølgning herpå allerede fremsat flere konkrete lovgivningsforslag.

Samtidig skal meddelelsen om den europæiske vej til det digitale årti ses i forlængelse af Programmet om det Digitale Europa, der er det centrale digitale program under den flerårige finansielle ramme (MFF) 2021-2027. Programmet har en ramme på 55,9 mia. kr., og formålet er at opbygge, udbrede og styrke kapaciteter inden for 1) supercomputere, 2) cloudteknologi, data og kunstig intelligens, 3) cybersikkerhed, 4) avancerede digitale færdigheder samt 5) fremme den brede anvendelse af digitale kapaciteter i samfundet og økonomien.

Herudover er der fastsat konkrete mål for de nationale genopretningsplaner under genopretningsfaciliteten, hvor genopretningsplanerne skal indeholde

tiltag, der effektivt bidrager til den digitale omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Digitaliseringstiltag skal udgøre mindst 20 procent af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanerne.

3. Formål og indhold

Meddelelsen udstikker Kommissionens bud på en fælles vision, målsætninger samt plan for, hvor EU's digitale omstilling skal befinde sig inden 2030.

Selve meddelelsen indeholder ikke specifikke lovgivningsmæssige forslag, men beskriver derimod retningen, formålet og processen for kommende forslag til at fastlægge EU's fælles vision, målsætning samt forvaltning heraf i form af et digitalt kompas. Samtidig beskriver meddelelsen også, at Kommissionen finder behov for at udarbejde et sæt digitale principper til blandt andet at sikre efterlevelsen af EU's regler, rettigheder og værdier i det digitale rum.

Det forventes, at Kommissionen vil iværksætte en bred konsultation af meddelelsen. På baggrund heraf vil Kommissionen senest i tredje kvartal af 2021 fremsætte et digitalt kompas i form af et digitalt politikprogram, der skal omsætte meddelelsen til konkret handling. Samtidig vil Kommissionen udarbejde et forslag til de digitale principper, der skal resultere i en inter-institutionel erklæring. Kommissionen håber, at der er opnået afgørende fremskridt med erklæringen indeholdende de digitale principper inden udgangen af 2021. Herudover vil Kommissionen oprette et interessentforum, som skal inddrages i visse aspekter af arbejdet med det digitale kompas.

Kommissionens meddelelse består konkret af følgende elementer:

- 1) Visionen for 2030: Handlekraftige borgere og virksomheder
- 2) Fire hovedpunkter til kortlægning af EU's kurs
- 3) Digitalt borgerskab
- 4) Et kompas til at nå 2030-målene og -målsætningerne
- 5) Internationale partnerskaber for det digitale årti.

Visionen for 2030: Handlekraftige borgere og virksomheder

Kommissionens fremlagte bud på en fælles vision for 2030 centrerer sig om, at Europas vej til en digitaliseret økonomi og et digitaliseret samfund skal basere sig på solidaritet, velstand og bæredygtighed, der er forankret i styrkelsen af dets borgere og virksomheder, idet der værnes om sikkerheden og modstandsdygtigheden i dets digitale økosystemer og forsyningskæder.

For Kommissionen betyder det, at Europa skal bygge på sine stærke sider, der består af et åbent og konkurrencedygtigt indre marked, europæiske værdier integreret i stærke regler, en slagkraftig global aktør inden for fair, bæredygtig og regelbaseret international handel, et solidt industrigrundlag, højt-

kvalificerede borgere samt et robust civilsamfund. Samtidig er det nødvendigt, at EU vurderer og afhjælper eventuelle strategiske svagheder, sårbarheder samt risikobetonede afhængighedsforhold.

I Kommissionens optik udgør ovenstående formlen for, hvordan EU bliver digitalt suverænt i en åben og sammenkoblet verden. Dette skal ske ved at opbygge og anvende teknologier gennem en tilgang, der sætter mennesker og virksomheder i stand til at udnytte potentialet i den digitale omstilling, og bidrager til at opbygge et sundere og grønnere samfund.

Fire hovedpunkter til kortlægning af EU's kurs

Kommissionen har udpeget fire hovedpunkter for EU's kurs i det digitale årti. Inden for disse fire hovedpunkter foreslår Kommissionen følgende målsætninger for 2030:

1. *En digitalt kvalificeret befolkning og højtuddannede fagfolk på det digitale område*
Kommissionen foreslår, at mindst 80 procent af alle voksne skal have grundlæggende digitale færdigheder, samt at der skal være 20 millioner beskæftigede IKT-specialister i EU, hvoraf andelen af kvinder blandt disse specialister øges.
2. *Sikre, velfungerende og bæredygtige digitale infrastrukturer*
Kommissionens foreslår, at alle europæiske husstande skal have adgang til højhastighedsbredbånd med gigabithastigheder (konnektivitet), og at alle befolkede områder er dækket af 5G; at produktion af avancerede og bæredygtige halvledere, herunder processorer, i Europa udgør mindst 20 procent af verdensproduktionen i værdi; at 10.000 meget sikre, klimaneutrale edge-computersystemer anvendes i EU; samt at Europa inden 2025 har sin første computer med kvanteacceleration.
3. *Digital omstilling af erhvervslivet*
Kommissionen foreslår, at 75 procent af de europæiske virksomheder skal anvende cloudtjenester, big data og kunstig intelligens; at mere end 90 procent af de europæiske små og mellemstore virksomheder (SMV'er) når op på i det mindste et grundlæggende niveau af digital intensitet¹; samt at Europa vil forbedre adgang til finansiering, hvilket vil føre til en fordobling af antallet af ”enhjørninger” i Europa.

¹ Indekset for digital intensitet (DII) måler anvendelsen af forskellige digitale teknologier på virksomhedsniveau.

4. *Digitalisering af offentlige tjenester*

Kommissionen foreslår, at alle centrale offentlige tjenester skal være tilgængelige online for europæiske borgere og virksomheder²; at alle europæiske borgere har adgang til elektroniske sygejournaler (e-journaler); samt at 80 procent af europæiske borgere bruger en digital ID-løsning.

Digitalt borgerskab

I Kommissionens optik kan de fire hovedpunkter ikke stå alene i EU's tilgang til den digitale fremtid. Derfor lægger Kommissionen op til, at der udarbejdes et sæt digitale principper, der sætter alle europæere i stand til at udnytte de digitale muligheder og teknologier og som skal sikre efterlevelsen af EU's gældende retlige rammer, rettigheder og værdier i det digitale rum.

De digitale principper er forankret i den primære EU-ret, navnlig i form af traktaten, chartret om grundlæggende rettigheder og EU-domstolens retspraksis, samt afledt ret.

De digitale principper fastlægges ikke i meddelelsen, men skal derimod fastlægges efterfølgende gennem en bred høringsproces. Kommissionen opridser dog, at disse principper eksempelvis kan berøre:

- *digitale rettigheder* blandt andet i form af ytringsfrihed, herunder adgang til forskellige, pålidelige og gennemsigtige oplysninger; frihed til at oprette og drive egen virksomhed online; beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred og retten til at blive glemt; samt beskyttelse af enkeltpersoners egne intellektuelle frembringelser i onlinemiljøet.
- *digitale principper* blandt andet i form af universel adgang til internet-tjenester, et sikkert og pålideligt onlinemiljø, universel digital uddannelse og færdigheder, der sætter folk i stand til at deltage aktivt i samfundet og i demokratiske processer; adgang til digitale systemer og enheder, der er miljøvenlige; tilgængelige og menneskecentrerede digitale offentlige tjenester og administration; etiske principper for menneskecentrerede algoritmer; beskyttelse af og hjælpemidler til børn i onlinemiljøet; samt adgang til digitale sundhedstjenester.

Kommissionen foreslår, at de digitale principper indgår i en inter-institutionel erklæring, der skal godkendes af både Kommissionen, Europa-Parlamentet

² I bilaget til meddelelsen anslår Kommissionen, at centrale offentlige tjenester er tjenester, der er knyttet til følgende livsbegivenheder: drive almindelige forretningsaktiviteter, flytte, eje og køre bil, indlede en småkravprocedure, starte virksomhed, have familieliv, miste eller finde et job og studere.

(Parlamentet) samt Rådet. Erklæringen baseres på et forslag fra Kommissionen, der skal bygge videre på og supplere erfaringerne fra den europæiske søjle for sociale rettigheder.

Herudover foreslår Kommissionen, at der årligt foretages en Eurobarometerundersøgelse, der ser på europæernes opfattelse af overholdelsen af deres rettigheder og værdier online, samt i hvilket omfang europæerne føler, at de har gavn af digitaliseringen af samfundet.

Et kompas til at nå 2030-målene og -målsætningerne

I realiseringen af visionen, målsætningerne inden for de fire hovedpunkter samt efterlevelsen af de digitale principper foreslår Kommissionen at fremlægge et digitalt kompas i form af et digitalt politikprogram, der skal omsætte EU's digitale ambitioner for 2030 til konkrete mål og sikre, at disse mål nås. Det digitale politikprogram skal vedtages af Parlamentet og Rådet. Kommissionen lægger op til, at programmet skal bestå af:

- konkrete målsætninger inden for de fire hovedpunkter målt på EU-plan og nationalt plan med centrale resultatindikatorer på grundlag af et forbedret indeks over den digitale økonomi og det digitale samfund (DESI-indeks);
- en forvaltningsstruktur, herunder en årlig statusrapport om det digitale årti foretaget af Kommissionen, der skal rapportere om fremskridt hen imod visionen for 2030. Den årlige rapport skal indgå i det europæiske semester og vil samtidig give anledning til en samarbejdsanalyse, hvor Kommissionen og medlemslandene vil identificere løsninger og tiltag på manglende fremgang. Det vil sætte Kommissionen i stand til - i samarbejde med medlemsstaterne - at foretage en operationel opfølgning og fremsætte anbefalinger til at begrænse afgivelser i forhold til målsætningernes opfyldelse;
- en overvågning af de digitale principper, der er aftalt i den inter-institutionelle erklæring; samt
- en mekanisme, der giver Kommissionen mulighed for at etablere et tæt samarbejde og koordinering med medlemslandene. Derudover vil mekanismen give Kommissionen mulighed for at samarbejde med medlemslandene om at iværksætte og udforme projekter med deltagelse af flere lande ("multi-country projects"), der er nødvendige for at opbygge Europas digitale omstilling på kritiske områder.

I forbindelse med projekter med deltagelse af flere lande finder Kommissionen imidlertid, at der i EU's nuværende værktøjskasse er en mangel, når det kommer til at kombinere finansiering fra medlemslandene, EU-budgettet samt private investeringer med henblik på at oprette og drive infrastrukturer og tjenester af fælles interesse uden for forskningsområdet. Kommissionen mener derfor, at det er nødvendigt at indføre et nyt instrument til at facilitere

disse projekter med deltagelse af flere lande på effektiv vis, og Kommissionen ser på muligheder for, hvordan dette kan indgå i det digitale politikprogram.

Internationale partnerskaber for det digitale årti

Kommissionen vil fremme den europæiske tilgang til digitalisering globalt, særligt gennem styrkelsen af digitale internationale partnerskaber med ligesindede lande, herunder med en stærk transatlantisk dimension, bilateralt og i multilaterale fora. Partnerskaberne skal understøttes af en bredspektret værktøjskasse. Ligeledes kan handelspolitikken yde et væsentligt bidrag gennem etablering af fælles globale spilleregler for digital handel baseret på europæiske værdier. Udgangspunktet for indsatsen er, at EU er en åben digital økonomi, der på samme tid fremmer centrale interesser og værdier gennem lige vilkår på de digitale markeder, et sikkert cyberspace samt opretholdelsen af grundlæggende rettigheder online. I 2030 forventer Kommissionen, at de internationale digitale partnerskaber blandt andet bør have resulteret i større muligheder for europæiske virksomheder samt respekt for europæiske standarder og værdier.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke forholdt sig til meddelelsen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen har ikke konsekvenser for beskyttelsesniveauet og medfører ikke i sig selv administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv.

8. Høring

Meddelelsen har været sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål med frist for bemærkninger den 18. marts 2021. Der er indkommet høringssvar fra Akademikerne, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Metal, Forsikring & Pension, Ingeniørforeningen IDA, Kommunernes Landsforening og TDC.

Generelle bemærkninger

Akademikerne er overordnet enige i forudsætningerne og ambitionerne med kompasset. Akademikerne mener, at Europa bør opbygge egen styrke på det digitale marked med fokus på et åbent og konkurrencedygtigt marked, stærke europæiske værdier om mennesket i centrum, hensyn til miljø og klima og højt kompetenceniveau blandt borgerne. Derudover bør den ”europæiske vej” i langt højere grad fokusere på at skabe lige muligheder for virksomhederne, så man undgår, at store platforme udnytter deres position som kritisk infrastruktur i forhold til at nå forbrugerne og kunderne uden reelt at bidrage til fællesskabet.

Dansk Energi bakker overordnet op om Kommissionens digitale ambitioner for 2030, men anser samtidig også ambitionerne som et minimum, da der er tale om en fællesnævner for alle EU27-medlemslande. I mange henseender er Danmark et foregangsland inden for digitalisering, hvorfor de danske ambitioner og målsætninger selvsagt bør ligge højere på mange parametre. Kommissionen bør samtidig tilskynde medlemslandene til at sætte mere ambitiøse nationale målsætninger.

Dansk Erhverv finder det positivt, at Kommissionen fastholder sit momentum i den digitale tidsalder. Det er væsentligt, at der sættes fokus på den digitale infrastrukturens væsentlige betydning for vækst, udvikling og den grønne omstilling. Den økonomiske genopretning efter COVID-19 afhænger i høj grad af adgang til en sikker og velfungerende digital infrastruktur. Tilsvarende er der behov for digitalisering af erhvervslivet og de enkelte virksomheder med hensyn til arbejdspladser, vækst og velstand efter krisen.

Dansk Erhverv bemærker, at Kommissionens digitale kompas i vid udstrækning sætter mål på en række udprægede tekniske løsninger samt borgernes muligheder, men både detailhandlen og engroshandlen berøres kun ganske perifert trods deres store betydning. I Dansk Erhverv ser man gerne de tekniske mål suppleret med en indsats over for handelserhvervenes digitalisering. Derudover finder Dansk Erhverv, at udspillet fokuserer på fire nøgleområder, der i store træk afspejler Dansk Erhvervs prioriteter på det digitale område. Selvom kompasset tager fat i nogle reelle udfordringer, så peger kompasset på en velkendt kurs. Kompetencer, infrastruktur, offentlig digitalisering og digitalisering af erhvervslivet er emner, der har været på

landkortet i mange år – af samme grund er det områder, hvor der kan peges på mange eksisterende forslag til løsninger.

Dansk Industri (DI) er overordnet glade for meddelelsen og støtter tilgangen til at sætte konkrete mål og fyrtårne og styre efter dem – dog skal målene være rigtige. DI er enige i, at EU bør basere sin tilgang til et digitalt samfund på tydelige europæiske værdier. DI er enige i visionen om, at ingen virksomhed eller indbygger skal efterlades i det digitale samfund – det er vigtigt for at sikre en bred anerkendelse og optag af teknologi, at ingen områder eller grupper efterlades.

DI understreger dog, at det er essentielt, at erhvervslivet bliver hørt i denne proces, hvor man fastsætter principper. Grundlæggende europæiske principper kan føres ud i livet på forskellig vis på det digitale område, og det er essentielt, at erhvervslivet er med til at udforme definitionerne, så man sikrer, at de kan udføres i praksis, og at man ikke skaber uhensigtsmæssige barrierer for erhvervslivet. Man kan overveje, om visionen også bør indeholde, at principperne kan føre til forøgede erhvervsmuligheder.

Dansk Metal ser et stort behov for, at EU har et særligt fokus på digitalisering og hilser derfor Kommissionens meddelelse velkommen. Det digitale kompas skal være med til at sikre, at Europa er førende, når det kommer til den digitale omstilling.

Forsikring & Pension (F&P) finder overordnet, at Kommissionens meddelelse indeholder mange gode elementer. At have digitalt dygtige borgere og professionelle samt at sikre digitale infrastrukturer er essentielle forudsætninger, for at Europa kan iføre sig den digitale førertrøje på verdensplan. Disse er også nødvendige for at nå en digital transformation af europæisk erhvervsliv og digitalisering af den offentlige sektor på tværs af Europa.

Ingeniørforeningen IDA (IDA) er overordnet meget enig i både forudsætningerne og målsætningerne i kompasset. Europa bør opbygge egen styrke på det digitale marked med fokus på et åbent og konkurrencedygtigt marked, stærke europæiske værdier om mennesket i centrum, hensyn til miljø og klima og højt kompetenceniveau blandt borgerne.

Kommunernes Landsforening (KL) ser, at visionen for den videre digitalisering i EU sker med udgangspunkt i udviklingen af en borgercentreret, bæredygtig og mere fremgangsrig digital fremtid. Danmark er et af de mest digitaliserede lande i EU, og EU's vision og ambitioner afspejler på mange punkter det, der arbejdes for, allerede er implementeret eller sat mål for i Danmark. Der er således god grund til at bakke op om visionen og de ambitiøse planer. KL mener, at det er positivt, at visionen sætter fokus på, at digitaliseringsarbejde bør ske med udgangspunkt i europæiske værdier, kompetencer mm. Dog skal man huske, at landene/Danmark allerede i vidt omfang

har taget international teknologi i brug. Derfor er der brug for at sikre støtte og bistand til myndighederne i forhold til at efterleve europæiske målsætninger på et internationalt marked. Kun på den måde kan det få effekt.

KL fremhæver, at Danmark er langt med nogle af de områder, der lægges planer for, men der er detaljer i EU-tilgangen og i de forslag, der beskrives, som kræver stor opmærksomhed, og hvor en gennemførelse - efter KL's vurdering - kan have store og meget dyre konsekvenser for Danmark. KL skal derfor opfordre til, at der fra dansk side lægges stor vægt på inddragelse af såvel nationale som lokale myndigheder i arbejdet, og at der fra regeringens side prioriteres at bidrage aktivt til udmøntning af de indsatser, der følger af kompasset.

TDC Group, herunder TDC NET og Nuuday (TDC) finder, at det er positivt, at regeringen og Kommissionen fastholder fokus på det digitale område og den digitale infrastrukturens væsentlige betydning for vækst, udvikling og den grønne omstilling. Samtidig deler TDC vurderingen om, at økonomisk genopretning som følge af COVID-19-krisen, som skal værne om velfærd og velstand i vores samfund, i høj grad afhænger af en velfungerende og sikker teleinfrastruktur, der understøtter digitaliseringsbåren vækst og den grønne omstilling.

Specifikke bemærkninger

Målsætninger om en digitalt kvalificeret befolkning og højtuddannede fagfolk på det digitale område

Akademikerne ser, at hvis ambitionerne skal indfries, og hvis sammenhængskraften i samfundet skal bevares, skal der fokuseres mere på borgernes IT-kompetencer i bred forstand. Europæiske borgere bør være velforberejdede på en verden med stigende brug af kunstig intelligens både som privatpersoner og som en kvalificeret del af arbejdsstyrken. Det betyder, at der skal sættes ind med løbende digital efteruddannelse i alle dele af arbejdsstyrken.

Akademikerne bakker op om en målsætning om flere IT-eksperter i EU. Det kræver ressourcer på alle videregående uddannelser, men det kræver også en indsats for at få ikke mindst flere kvinder ind på IKT- og STEM-uddannelserne ("science, technology, engineering, and mathematics"). Udover flere specialister har man også brug for, at langt flere i arbejdsstyrken har forståelse for, hvordan man udnytter de nye teknologiers potentialer og hvilke faldgruber der måtte være. Derfor anbefaler Akademikerne, at der etableres en specifik central resultatindikator for antallet af digitale integratorer, der naturligvis skal følges op med flere midler til efter- og videreuddannelsen.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) støtter målsætninger om udvikling af de digitale kompetencer i EU samt nødvendigheden for flere IKT-specialister.

Det er nødvendigt for danske og europæiske virksomheders konkurrenceevne, at arbejdsstyrken er i besiddelse af basale digitale kompetencer, der gør dem i stand til at imødekomme den digitale og den grønne omstilling. En digitalt veluddannet arbejdsstyrke vil gøre arbejdstagere og virksomheder i stand til at håndtere disse omstillinger på arbejdsmarkedet.

DA ser, at det er vigtigt at sikre, at den europæiske arbejdsstyrke opnår og vedligeholder de digitale færdigheder, der gør den i stand til at varetage fremtidens jobs. Dernæst er det centralt for virksomhedernes konkurrenceevne, at de har adgang til endnu flere IKT-specialister i takt med, at arbejdsmarkedet bliver mere digitalt. Det er **DA**'s opfattelse, at der er behov for at skabe stærkere bånd mellem arbejdsmarkeder og uddannelsessystemer, som sikrer, at virksomhederne kan få de digitale kompetencer, som de efterspørger.

DA bemærker, at det er vigtigt, at kompetencefordelingen mellem EU og medlemslandene respekteres, når Kommissionens meddelelse formodentlig skal implementeres. Opkvalificering og efter- og videreuddannelsessystemer er først og fremmest medlemslandenes ansvar. Målsætningerne i det digitale kompas må ikke betyde bindende krav til medlemslandene, der ikke tager højde for, at medlemslandene har meget forskellige (efter)uddannelsessystemer, hvor blandt andet graden af arbejdsmarkedets parter involvering i høj grad varierer. I Danmark spiller arbejdsmarkedets parter en afgørende rolle i udviklingen af arbejdsstyrkens kompetencer.

DA er bekymret for, at EU's digitale kompas vil definere, hvilke digitale kompetencer, der er nødvendige i Danmark. Arbejdsmarkedets parter er til stede på nationalt, sektor- og virksomhedsniveau, og derfor har parterne den bedste indsigt i, hvilke digitale kompetencer der er vigtigst, og hvordan disse bedst udvikles på arbejdspladserne. **DA** mener, at arbejdsmarkedets parter skal involveres i implementeringen af målsætningerne, så de respekterer det danske aftalesystem. **DA** opfordrer derfor regeringen til at arbejde for, at arbejdsmarkedets parter både på regionalt, nationalt og europæisk plan involveres tæt.

Dansk Erhverv og **TDC** bakker op om efter- og videreuddannelsesindsatser, som øger antallet af IT-specialister, herunder oprettelse af flere IT-studiepladser i Danmark. Uddannelse af flere kvindelige IT-specialister har også stor betydning for at lukke kompetencegabet, og **Dansk Erhverv** og **TDC** bakker derfor op om målsætninger på området.

Dansk Erhverv ser også et stigende behov for digitale kompetencer i erhvervslivet generelt som en del af den generelle omstilling, som der tilskyndes, og som er afgørende for Europa konkurrenceevne. **Dansk Erhverv** opfordrer derfor den danske regering til også at udvide fokus til de ansatte i virksomhederne, der i den daglige drift og i udviklingen mod mere digitaliserede forretningsmodeller stadig mangler digitale kompetencer.

Dansk Erhverv og **TDC** ser, at der er behov for en bredere indsats, som er målrettet den nuværende arbejdsstyrke. Medarbejdere, der ikke er IT-specialister, men har andre kernefagligheder, kan med stærkere digitale kompetencer fungere som værdifulde digitale integratorer, der bruger digital teknologi i udviklingen af nye produkter, koncepter og forretningsudvikling. Derfor bør uddannelsessystemet gennemgå et digitaliseringstjek, så alle relevante uddannelser er gearret til den digitale omstilling.

Dansk Erhverv og **TDC** bakker også op om Kommissionens ambitioner om at øge de basale digitale kompetencer i befolkningen, eksempelvis gennem et onlinetilbud om et digitalt kørekort, der er gratis for alle borgere. På den længere bane kunne det ske med et øget fokus på digitale kompetencer allerede på grundskoleniveau.

Dansk Metal mener, at et væsentligt element i den digitale omstilling er at sikre arbejdsstyrkens digitale kompetencer, og det er derfor afgørende, at medlemslandene ansøres til at prioritere digitale kompetencer i arbejdsstyrken.

DI støtter op om målet vedrørende digitale kompetencer, herunder at der er sat et ambitiøst mål, idet der også i Danmark er stor mangel på IT-specialister. DI tilslutter sig også målsætning om, at der skal tilstræbes en bedre kønsbalance blandt de uddannede specialister.

IDA ser, at det er afgørende vigtigt at fokusere på borgernes IT-kompetencer. Europæiske borgere bør være velforberejdede på en verden med stigende brug af kunstig intelligens både som privatpersoner og som en kvalificeret del af arbejdsstyrken. Det betyder, at der skal sættes ind med løbende digital efteruddannelse i alle dele af arbejdsstyrken.

IDA støtter målsætningen om flere IT-eksperter. Det kræver ressourcer på alle videregående uddannelser, men det kræver også en indsats for at få ikke mindst flere kvinder ind på IKT- og STEM-uddannelserne. Skal de høje mål om digitalisering med mennesket i centrum opnås, kræver det, at udviklermiljøerne i langt højere grad end i dag afspejler befolkningens sammensætning.

KL ser, at det er positivt, at der fokuseres på kompetencer, og både på digital dannelse i befolkningen, i hele arbejdsstyrken og særligt i forhold til behov for væsentlig flere IKT-specialister. KL kan genkende behovet for øgede kompetencer i kommunerne.

Målsætninger om sikre, velfungerende og bæredygtige digitale infrastrukturer

Dansk Energi finder Kommissionen nye 2030 bredbåndsmål ambitiøst i en bred europæisk henseende, da mange EU-medlemslande udviklingsmæssigt er væsentligt længere fra målet om et gigabitsamfund i 2030 end eksempelvis Danmark. Dansk Energi vurderer ikke, at Kommissionens udspil er ambitiøst nok set i en dansk kontekst, hvor digital infrastruktur, der muliggør gigabit-konnektivitet, allerede er veludbredt. Et nationalt dansk bredbåndsmål bør derfor være dækning med gigabitbredbåndsforbindelser i hele Danmark senest i 2025.

Dansk Erhverv giver Kommissionen ros for at have blik for betydningen af en robust og sikker digital infrastruktur for den øvrige teknologiske udvikling og konkurrencekraften. Dansk Erhverv støtter, at det skal søges at give alle husholdninger i EU-landene adgang til højhastighedsbredbånd med alle tilgængelige teknologier.

Dansk Erhverv bemærker, at i lyset af den aktuelt mangelfulde bredbåndsdækning i hovedparten af EU-landene, er der desværre lang vej igen. Danmark har en europæisk førerposition med adgang til højhastighedsbredbånd. Dansk Erhverv ser, at det i dansk sammenhæng er et paradoks, at optaget af højhastighedsbredbånd er temmelig lavt. Danmark er et meget digitalt samfund, og coronakrisens intensive hjemmearbejde og behov for stabile forbindelser vil formentlig afspejle sig i den kommende telestatistik. Kun et fåtal, der har muligheden, vælger de meget høje hastigheder. Heri ligger der et potentiale for at fremme digitaliseringen yderligere og opnå bedre udnyttelse af den eksisterende infrastruktur. I det lys vil det være gavnligt også at sætte fokus på optaget og anvendelsen af højhastighedsforbindelserne.

Dansk Erhverv bemærker, at Danmark med sin digitale infrastruktur har et rigtig godt udgangspunkt med et stort potentiale for yderligere digitalisering. Det er dog vigtigt, at udrulningen af højhastighedsbredbånd fortsættes og særligt at fokusere på den såkaldte restgruppe, der endnu ikke har adgang til 100 Mbit/s. De sidste procent af adresserne er erfaringsmæssigt de vanskeligste at nå på kommerciel basis, hvorfor der bør være fokus på at fjerne barrierer for udrulningen og offentligt-privat samarbejde om at komme mål.

Dansk Erhverv mener, at 5G-mobildækning i alle befolkede områder også er et ambitiøst mål på EU-plan, hvor geografien i nogle lande gør udfordringen betydelig. Danmark er dog med en relativ hurtig udrulning godt på vej til at være i mål med hensyn til dækning af de beboede områder. Tilsvarende bør der for 5G-udrulningens vedkommende også sættes fokus på anvendelse og optag.

DI mener, at bredbåndsmålsætningen er relevant, og i Danmark vil målsætningen kunne opnås primært via markedets investeringer. Målsætningen er dog alene på udbudssiden, og man bør overveje at sammenkoble den med efterspørgsel.

DI bakker op om målsætningen vedrørende produktion af avancerede og bæredygtige halvledere og mener, at Danmark skal være en aktiv spiller i det initiativ, som 20 EU-medlemslande har indgået om at styrke den europæiske kapacitet til at producere og udvikle halvledere. Mange danske virksomheder er afhængige af disse komponenter, og under COVID-19 har flere oplevet leverancemangler af komponenter. Derfor er en målsætning om, at EU skal stå for godt 20 procent af produktionen for at sikre forsyningssikkerhed i fremtiden, vigtig for europæisk og dansk erhvervsliv.

DI støtter målet om adgang til edge cloud, da det er nødvendigt for den industrielle anvendelse af IoT, kunstig intelligens, data mv. og bør understøttes af 5G.

DI mener, at det er vigtigt med et stærkt fokus på forskning i teknologien og understøtte fremkomsten af kvante startups, som kan bidrage til at styrke udviklingen af kvante soft- og hardware til industrien. Det bør være et centralt fokus i den europæiske kvanteambition, at der sker en tæt inddragelse af den brede industri, hvor der allerede nu er fokus på teknologien.

IDA støtter op om en europæisk cloud-løsning, der kan sikre lige adgang til kvalitetssikrede data, sikre beskyttelse af personfølsomme oplysninger og være en grundsten for innovation, både digitalt og klimamæssigt. En cloud-løsning, der er skruet rigtigt sammen, kan gøre det muligt at handle hurtigt og kvalificeret, også i situationer, som man har oplevet under pandemien.

IDA støtter intentionen om den bedste infrastruktur for alle i Europa – den store andel af voksne og skolebørn med hjemmearbejde har vist, at man heller ikke er helt på plads i Danmark, selvom man er nået langt. IDA er enig i, at det er afgørende for velfærdssamfundet, at man modarbejder risikoen for digital ulighed og sørger for, at alle har mulighederne og kompetencerne til at drage nytte af den digitale udvikling.

IDA støtter ønsket om, at Europa skal styrke udviklingen af kvantecomputere, der forventes at kunne bringe digitaliseringen op i et endnu højere gear. Det er et af de områder, hvor Europa forskningsmæssigt ikke må sakke bagud.

KL skal særligt bemærke, at for stærkt digitaliserede myndigheder som de danske er EU's fokus på edge computing nyt og interessant, da det kan forbedre og øge de digitale muligheder. Derudover ser **KL**, at der lægges op til en vigtig målsætning om udbredelse af hurtigt bredbånd til alle borgere, der skal have nem adgang, der er til at betale. **KL** finder, at det er vigtigt at støtte dette. Det skyldes, at Danmark er højt digitaliseret, og god mobil- og bredbåndsdækning har stor betydning for bosætning, vækst og udvikling samt de stigende digitale offentlige services som udbydes.

TDC er enige i, at den digitale infrastruktur skal være sikker, modstandsdygtig og pålidelig for, at man ultimativt formår at udnytte dens fulde potentiale, både hvad angår vækst, udvikling, klimafremme samt respekten for europæiske værdier. TDC støtter ligeledes, at digitale infrastrukturer med mere klimavenlige fodaftryk fremmes, hvortil TDC har besluttet, at TDC skal være CO₂-neutrale allerede i 2028. På den baggrund støtter TDC også, at man fremadrettet i DESI-rapporterne introducerer mekanismer for at måle energieffektiviteten af blandt andet telenetværk, så længe at indberetningen skal ske på en administrativ let måde og på baggrund af tilgængelige data.

TDC har ligeledes noteret sig Kommissionens forslag til nye målsætninger for så vidt angår bredbånds- og 5G-dækning inden udgangen af 2030, som erstatning for 2025-målsætningerne fastsat i 2016.

TDC ønsker at fremme høje digitale ambitioner, men anbefaler samtidig, at der fortsat evalueres på 2025-målsætningen for at sikre, at man som samfund når i mål. Al erfaring viser, at det er de sidste procentpoint, som er de sværeste og dyreste adresser at dække. Glemmer man tidligere fastsatte milepæle og stirre sig blind på fremtidige målsætninger, risikerer man at tabe en stor portion adresser på gulvet. Der er altså stor risiko for, at slutresultatet bliver, at der fortsat er 5-10 procent husholdninger, som ikke engang har adgang til 100 Mbps mellem 2025-2030, hvis man ikke fastholder fokus.

TDC finder, at en bredtfaavnende gigabitmålsætning (til alle husholdninger) i EU er et særdeles ambitiøst mål taget den nuværende dækningsgrad på 44 procent i betragtning. I en dansk kontekst vurderes det dog sandsynligt, at målsætningen kan nås, hvis den markedsbaserede udrulning fortsætter i samme acceleration som i de seneste år, og såfremt der samtidig er politisk fokus på at nedbringe barrierer og yde støtte til at nå de sidste og dyreste adresser. Målsætningen bør dog ses i et paneuropæisk perspektiv, hvor det må vurderes noget svære for eksempelvis syd- og østeuropæiske medlemslande at opnå.

TDC bemærker, at TDC NET sammen med Norlys senest har forslået, at en dansk tilsvarende bredbåndsmålsætning bør fastsættes til, at "alle danske husstande, virksomheder og socioøkonomiske drivers skal have adgang til bredbåndshastigheder på mindst 100 Mbps download og 30 Mbps upload, hvilket skal understøttes af en ny statsstøttebaseret "restgruppeordning". Samtidig skal mindst 95 procent af alle danske husstande, virksomheder og socioøkonomiske drivers have adgang til 1 Gbps download inden udgangen af 2025". Taget den teknologiske udvikling kan det nok ikke afvises, at det vil være mere realistisk at nå en 100 procent gigabitmålsætning i 2030 end i 2025. TDC gør opmærksom på, at den nye forslåede målsætning alene fokuserer på husholdninger, og anbefaler, at også virksomheder og andre socioøkonomiske drivers indbefattes i målsætningen.

TDC ser også med interesse på målsætningen om, at alle beboede områder skal have 5G-dækning inden udgangen af 2030. Allerede i dag har TDC NET et landsdækkende 5G-netværk målt på befolkningsdækning baseret på de frekvenser, som er tilgængelige i dag. Det skal dog bemærkes, at Danmark er blandt meget få lande i Europa, hvor dette er tilfældet. Indregner man desuden de forslåede dækningskrav, som Klima-, Energi- og Forsyningsministeren har forslået i forbindelse med den igangværende frekvensauktion, må det vurderes sandsynligt, at også andre operatører i Danmark bevæger sig samme vej.

Målsætninger om digital omstilling af erhvervslivet

Dansk Erhverv og **TDC** mener, at danske virksomheder generelt er gode til at tage nye digitale initiativer og løsninger til sig, men alligevel ses det, at flere danske og europæiske virksomheder – både i SMV-segmentet og i de større multinationale virksomheder – at man ikke altid har den nødvendige risikovillighed til at hoppe med på nye løsninger på et tidligt stadie.

DI støtter målsætningerne om digital omstilling af erhvervslivet. **DI** ser, at 75 procent-målet er en ambitiøs målsætning, men ikke desto mindre relevant.

Dansk Metal ser en sammenhæng mellem, hvor godt danske industrivirksomheder klarer sig, og hvor stort fokus de har på digitale teknologier. **Dansk Metal** mener derfor, at det er vigtigt at skabe gode muligheder og incitamenter for europæiske virksomheder for at omstille sig til at benytte digitale teknologier. **Dansk Metal** ser derfor overordnet positivt på, at Kommissionen sætter konkrete mål herfor. **Dansk Metal** savner dog ambitiøse mål for brugen af robotter i Europa og foreslår, at der på europæisk niveau bliver sat mål, for hvor mange robotter, der skal stå i europæiske virksomheder i fremtiden.

Dansk Metal fremhæver, at DESI-indekset viser, at særligt små, men også mellemstore virksomheder har implementeret færre digitale teknologier i deres produktion end store virksomheder. Det skyldes formentlig, at det er meget omkostningstungt for en lille virksomhed at foretage den digitale omstilling, selvom der på sigt er gevinster ved det. **Dansk Metal** mener derfor, at det bør være en central del af EU's digitale kompas at styrke initiativer og EU-programmer, der bidrager til SMV'ers digitale omstilling.

F&P finder det vigtigt, at der inden for den digitale transformation af europæisk erhvervsliv fokuseres på at styrke rammevilkår for datasamarbejde og datapartnerskaber i de forskellige sektorer inden for erhvervslivet og datadeling på tværs af sektorer. Det er vigtigt at datadeling inden for hver enkelt sektor kan ske sikkert og pålideligt, og **F&P** finder det særlig vigtigt, at man fra dansk side holder fast i datastrategiens målsætning om, at sektorspecifik

lovgivning om tvungen adgang til data kun skal indføres, når der er identificerede markedsfejl. Gode rammevilkår for udveksling af data baseret på frivillighed er nødvendige.

F&P mener samtidig, at det er vigtigt, at der også kommer til at ske et digitalt samspil mellem den digitale transformation af europæisk erhvervsliv og digitalisering af den offentlige sektor i Europa. Også her er datadeling af stor signifikans, idet det digitale samspil mellem erhvervsliv og det offentlige kan være en essentiel styrkeposition, der kan hjælpe med at give Europa den digitale førertrøje. Dette samspil vil styrke flere vigtige dagsordener, herunder EU's grønne pagt og klimatilpasning.

IDA ser, at tillid til digitaliseringen er en vigtig forudsætning, som kun kan sikres ved at tænke etiske problemstillinger igennem fra begyndelsen. Tillid kræver også et stærkt fokus på IT-sikkerhed både hos virksomheder og offentlige myndigheder, og her er man langt fra at være i mål. Det er derfor vigtigt at understrege, at når et mål i kompasset er, at 75 procent af alle europæiske virksomheder bruger cloud tjenester, big data og kunstig intelligens, så er hensynet til mennesket i centrum, miljøkonsekvenser og IT-sikkerhed elementer, der nødvendigvis må følge med. IDA støtter, at Europa fører an, når det kommer til etisk gennemtænkt kunstig intelligens.

KL kan tilslutte sig fokus på innovation og herunder sikring af gode vilkår for SMV'er, startups mv. i forhold til anvendelse og udvikling af digitale løsninger og teknologi.

Målsætninger om digitalisering af offentlige tjenester

Dansk Energi savner mere fokus på og ambitiøse udmeldinger vedrørende fremtidens digitale tjenester inden for den offentlige sektor. Helt konkret burde der være målsætninger om brug og udbredelse af videobaseret kommunikation i kontakten mellem borgerne og det offentlige. Der ses særlig behov herfor på sundhedsområdet og undervisningsområdet. Videobaseret kommunikation bør konkret være en fast kommunikationskanal i den offentlige sektor.

Dansk Erhverv mener, at der er behov for løsninger, der virker på tværs af EU. Flere virksomheder arbejder allerede på tværs af landegrænser, og Dansk Erhverv ser gerne, at endnu flere gør det. Det skal naturligvis foregå digitalt, som den nemmeste og mest smidige måde både for fysiske varer, digitale produkter og ved rekruttering. Det har stor værdi for alle, at man kan betjene sig selv på tværs af landene.

Dansk Erhverv fremhæver, at det er afgørende, at Kommissionen iagttager, at landene i dag befinder sig meget forskellige steder. Danmark er langt fremme og har for længst fundet en model, hvor den offentlige og private

sektor er enige om, hvordan man betjener sig selv digitalt. Det skal der bygges ovenpå og integreres med resten af EU. Derfor skal Danmark arbejde for, at en europæisk løsning kan arbejde sammen og integrere de digitale identifikationssystemer, som nogle af medlemslandene allerede har udviklet, så man fra dansk side sikrer, at MitID virker i hele Europa, i stedet for at danske borgere fremover skal have to forskellige digitale ID'er.

DI mener, at det er fornuftigt med målsætninger for den digitale nytænkning af mødet med det offentlige. Erfaringer viser dog også, at det er uhensigtsmæssigt, ikke mindst for tilslutningen til målene, at det bliver mål i sig selv at digitalisere, og det kan overvejes, om man kunne tilføje kvalitetsparametre til de enkelte målsætninger. **DI** fremhæver, at i forhold til målsætning om digital signatur kan det overvejes at medtage et mål om interoperabilitet både mellem medlemslandene og mellem den offentlige og private sektor.

KL finder, at målsætningen om, at der skal sikres brugervenlige digitale løsninger for borgere, også for dem der er udfordret digitalt, flugter med et kommunalt fokus på digital inklusion og er vanskeligt at være uenig i. Derfor er det udmøntningen af sådan et fokus, der skal følges tæt. **KL** ser, at der eksempelvis lægges op til en "European digital identity". Det er uklart, hvad det kan indebære. I Danmark er man netop ved at gennemføre store investeringer i et nyt eID – MitID. Det er derfor centralt at sikre sig, at den fremtidige udvikling kan tage afsæt i nuværende landvinding og udviklingsveje. Det er vanskeligt at se de gode begrundelser for et EU-eID, der vil kræve en meget stor og meget dyr omstilling af digitale løsninger. Formentlig større og dyrere i et meget digitalt land. Samtidig er der en ambition om "Government as a platform", som det er vanskeligt at se, hvad egentlig betyder og indebærer.

KL hæfter sig ved, at ambitionsniveauer er, at 100 procent af udvalgte digitale løsninger er online tilgængelige for EU-borgere og virksomheder. Det er uklart - men forudsættes - at dette er relateret til Single Digital Gateway. Det vil sige, at der er brug for grundig overvejelse af relevans, finansiering, konkret udmøntning mm.

TDC ser, at Danmark er langt fremme på offentlig digitalisering, som også belyst i de seneste års DESI-rapporter. Mange EU-lande vil således kunne lære af erfaringerne fra Danmark. Når det gælder anvendelse af nye teknologier i den offentlige service, er der stadig meget af tage fat på i Danmark. Samtidig venter der store potentialer for 5G, som endnu ikke er fuld ud realiseret i den offentlige sektor. **TDC** håber derfor på høje ambitioner for den kommende fællesoffentlige digitaliseringsstrategi i nationalt regi.

Den grønne omstilling, herunder et digitalt produktpas

Akademikerne ser, at det er afgørende, at den digitale udvikling tager højde for og udvikles, således at den understøtter den grønne omstilling.

Dansk Erhverv ser, at Kommissionen nævner digitalt produktpas som en smartere måde at samle produktrelaterede data, ikke mindst med henblik på at sikre viden om produktets livscyklus. Udgangspunktet her er den grønne omstilling, som Dansk Erhverv bakker op om. Det er dog væsentligt, at Danmark stiller krav om produktdata til alle produkter, der sælges i EU – ikke mindst produkter fra tredjelande.

Dansk Erhverv bemærker, at det ikke kun handler om sikkerhed for forbrugerne og den grønne dagsorden, men i høj grad også om konkurrencevilkårene for de erhvervsdrivende i EU. Der er en ulige konkurrence fra virksomheder uden for EU, som ikke lever op til samme krav som EU-baserede virksomheder. Endelig åbner en øget digitalisering af produktdata for en mere effektiv kontrol hos myndighederne af såvel efterlevelse af miljøkrav som betaling af moms og afgifter på produkterne.

DI noterer sig i øvrigt, at forslaget om et digitalt produktpas nævnes. DI har endnu ikke en holdning til forslaget, men forbeholder sig retten til at vende tilbage med yderligere kommentarer hertil.

IDA mener, at det er afgørende, at den digitale indsats tager højde for at opnå størst mulige hensyn til miljø og klima. Ifølge forskernes estimat er forbruget af data steget med godt 1000 gange siden år 2000, og det vil fortsætte. Danskernes mobile datatrafik alene stiger eksempelvis med 40 procent årligt. Konsekvensen er, at aktiviteter på internettet i dag står for 9 procent af verdens samlede energiforbrug og energiforbruget inden for IT- og kommunikationssektoren vokser hurtigt. Det er en udfordring, som man er nødt til at tage alvorligt.

Forskning

Dansk Metal finder, at for at Europa lykkes med den digitale omstilling og bliver teknologisk førende, er udviklingen af digitale løsninger vigtig. Derfor foreslår Dansk Metal, at målet om, at 3 procent af bruttonationalproduktet i EU skal investeres i forskning og udvikling, øges til 4 procent med et særligt fokus på teknologi for at indhente lande som USA, Japan og Sydkorea, der ifølge Eurostat investerer mere i forskning og udvikling end EU. Dette vil bidrage til større uafhængighed af ikke-EU-løsninger for kritiske teknologier, samt at EU kan konkurrere med tredjelande på effektivitet og kvalitet frem for på løn- og arbejdsvilkår.

Det digitale kompas og forvaltningsstruktur, herunder finansieringsinstrumenter

Dansk Erhverv og **TDC** bemærker, at Kommissionen har fokus på finansieringstiltag til at opnå de mange målsætninger og visioner, som der foreslås. Både Dansk Erhverv og TDC gør dog opmærksom på, at mange af de forslåede finansieringsmuligheder, herunder støtteprogrammerne CEF-2-Digital, Digital Europe Programme og Horizon Europe, generelt indebærer høje administrative omkostninger, der ofte helt fravælges og således realiseres projekter ikke. Derfor er sådanne programmer ikke nødvendigvis vejen frem. Samtidig mangler Dansk Erhverv en udbedring af, hvordan det kan blive mere optimalt for dansk erhvervsliv at søge midler gennem disse støtteprogrammer. Dansk Erhverv og TDC fremhæver, at den europæiske genopretningsfond imidlertid kan understøtte en række initiativer, da 20 procent af midlerne er øremærket til det digitale område. Derfor anbefaler Dansk Erhverv og TDC, at genopretningsmidlerne, som tildeles Danmark, målrettes konkret.

DI støtter, at der skabes et digitalt kompas, så man kan følge de fastsatte mål. Samtidig støtter DI op om ambitionen om projekter med deltagelse af flere lande. Det er en kompliceret øvelse at sammensætte forskellige støtteværktøjer - ikke mindst også nationale programmer og private midler. Øget fokus på dette kunne være en god accelerator for den digitale transformation.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke konkrete oplysninger om andre landes holdninger til selve meddelelsen eller de enkelte målsætninger og indsatsområder.

Der forventes dog overordnet opbakning blandt medlemslandene til fastlæggelsen af en fælles vision og målsætninger for at accelerere den digitale omstilling. Dette set i lyset af det Europæiske Råds konklusioner fra marts 2021, hvori det Europæiske Råd ser, at Kommissionens meddelelse om det digitale kompas 2030 er et skridt i retning af at planlægge Europas digitale udvikling i det næste årti, samt opfordrer Rådet til hurtigt at gennemgå meddelelsen med henblik på udarbejdelse af det påtænkte digitale politikprogram.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen mener, at digitaliseringen skal tjene samfundets interesser ved, at digitalisering bidrager til at adressere samfundets udfordringer, mens etisk, ansvarlig og sikker digitalisering går hånd i hånd med digital vækst. Regeringen arbejder for, at den digitale økonomi og samfund i EU generelt kendetegnes ved et højt niveau af tillid og tryghed, samt en stærk digital konkurrenceevne baseret på innovationsfremmende og teknologineutrale rammevilkår uden unødige byrder og barrierer.

Regeringen byder Kommissionens meddelelse velkommen og støtter ambitionen om at fastlægge en fælles vision og retning, der kan understøtte og accelerere den digitale omstilling i Europa. Omstillingen til et grønt og bæredygtigt samfund er en central prioritet for regeringen, som derfor lægger vægt på, at meddelelsens initiativer understøtter en klimaneutral og cirkulær økonomi. Samtidig lægger regeringen stor vægt på en tæt inddragelse af medlemslandene i den kommende konsultation af meddelelsen med henblik på at fastsætte de rette målsætninger og sikre medejerskab.

Regeringen støtter ambitionen om et digitalt suverænt Europa, der er selvbestemmende og åbent. Regeringen lægger vægt på, at digital suverænitæt ikke handler om unødigt at skærme Danmark eller EU fra omverdenen eller blive fuldkommen uafhængig, men om at styrke vores egen kapacitet til at udvikle teknologi og digitale løsninger samt sikre, at vores sikkerhed og værdier er fundamentet for Danmarks og EU's digitale fremtid.

Regeringen mener, at den digitale omstilling skal bygges op om styrkelsen af et fair og konkurrencepræget indre marked, der understøtter innovation. Som supplement hertil anerkender regeringen, at der kan være behov for målrettede indsatser, der fremmer stærke teknologiske kapaciteter og kompetencer inden for visse kritiske teknologier.

Regeringen lægger vægt på, at identificeringen af kritiske teknologier og relaterede højrisiko afhængigheder sker på baggrund af en grundig og transparent analyse baseret på klare kriterier. Regeringen arbejder for, at udfordringerne adresseres ved en tilgang, der værner om centrale principper i det indre marked, og at EU's modstandsdygtighed blandt andet sikres gennem en styrkelse og diversificering af globale forsynings- og værdikæder og ikke en afvikling heraf.

Overordnet set støtter regeringen de fire hovedpunkter i meddelelsen. I udformningen af de specifikke målsætninger lægger regeringen vægt på, at disse skal være resultatbaserede, fremtidssikre og skabe reel værdi for borgere og virksomheder. Samtidig bør medlemslandene ikke forhindres i at kunne fastsætte et højere nationalt ambitionsniveau.

Regeringen vil arbejde for, at tillid og etik afspejles direkte i de fælles målsætninger. I den henseende ser regeringen positivt på udarbejdelsen af digitale principper. Disse bør dog ikke i sig selv resultere i nye rettigheder eller udstikke konkrete lovgivningsmæssige tiltag.

Regeringen mener, at en styrkelse af befolkningens digitale færdigheder er et vigtigt element i den digitale omstilling, både for at sikre en højt kvalificeret arbejdsstyrke og for at alle mennesker kan tage aktivt del i samfundet og i demokratiske processer. Regeringen støtter en ambition om, at der skal

uddannes flere IKT-specialister, og at der skal uddannes en større andel af kvinder inden for området.

Regeringen er overordnet enig i, at der er behov for at få udbredt højhastighedsbredbånd og 5G mest muligt. Regeringen drøfter p.t. de fremtidige målsætninger for udrulning af højhastighedsforbindelser i Danmark med teleforligskredsen og vil i den forbindelse også tage stilling til målsætningerne på EU-niveau.

Regeringen hilser intentionen om en målsætning vedrørende halvledere velkommen. Inden for en lang række sektorer spiller disse komponenter en central rolle for danske virksomheder. Derfor finder regeringen det vigtigt, at danske og europæiske virksomheder har en stabil forsyning af de mest avancerede og bæredygtige komponenter.

Regeringen mener, at Kommissionens målsætning om at styrke EU's cloudinfrastruktur bør indfris med udgangspunkt i den fælles deklARATION om cloud, samt at arbejdet bør være åbent for internationale aktører, så længe de lever op til europæisk lovgivning.

Regeringen støtter et fokus på at udvikle den første europæiske computer med kvanteacceleration med klare forsknings-, sikkerheds- og industriperspektiver, der kan bidrage til at tackle samfundsmæssige udfordringer.

Regeringen støtter Kommissionens målsætning om at styrke den digitale omstilling af erhvervslivet og finder, at dette skal ske på baggrund af resultatbaserede målsætninger samt via en bredspektret indsats, der styrker virksomhedernes kompetencer og forbedrer deres muligheder for at skalere på tværs af grænser.

Regeringen finder en pålidelig og robust digital offentlig forvaltning vigtig og støtter derfor et fokus på at løfte niveauet for den digitale offentlige forvaltning i medlemslandene. Regeringen lægger vægt på, at der skal findes et passende niveau for, hvilke centrale offentlige tjenester der skal stilles til rådighed online på tværs af grænserne, idet der skal tages højde for de store statsfinansielle omkostninger, som digitalt udviklede medlemslande kan have i forbindelse med tilpasning af eksisterende digital infrastruktur. Regeringen lægger generelt vægt på, at krav om grænseoverskridende adgang til den offentlige sektor skal baseres på brugervenlighed, sikkerhed og effektivitet og tage udgangspunkt i brugernes reelle behov samt i de tekniske udfordringer forbundet med at skabe interoperabilitet mellem systemerne.

Hertil støtter regeringen målsætningen om en større udbredelse af digitale identiteter. I denne sammenhæng bør en europæisk løsning være et supplement til og etableres i samspil med nationale løsninger uden væsentlige udgifter eller administrative byrder.

Regeringen anser et højt cybersikkerhedsniveau som en forudsætning for et modstandsdygtigt digitalt samfund, og mener, at cybersikkerhed skal være et tungtvejende hensyn i den digitale udvikling. Derfor ser regeringen positivt på, at meddelelsen medtænker cybersikkerhed.

Regeringen støtter etableringen af en forvaltningsstruktur til at monitorere udviklingen af den fælles vision og retning. I den forbindelse lægger regeringen vægt på, at det digitale politikprogram fokuserer på den strategiske retning for EU's digitale omstilling, hvor der fortsat bør være et nationalt politisk råderum samt mulighed for national fleksibilitet inden for EU's fælles målsætninger i forhold til den konkrete indfrielse af disse. Samtidig bemærker regeringen, at kompetencefordelingen mellem EU og medlemslandene skal respekteres i udmøntningen.

Regeringen ser som udgangspunkt ikke behov for oprettelsen af et nyt finansieringsinstrument. Regeringen lægger således vægt på, at finansieringen tilvejebringes inden for de aftalte rammer af MFF 2021-2027, herunder fastlagte finansieringsinstrumenter, der kan understøtte den digitale dagsorden. I forlængelse heraf lægger regeringen vægt på, at finansieringen tilvejebringes via EU-budgettet, således det følger princippet om budgettets enhed. Såfremt et nyt instrument bliver til virkelighed, skal instrumentet skabe strukturerede, transparente og åbne rammer for projekter med deltagelse af flere lande samt være i fuld overensstemmelse med de nuværende konkurrence- og statsstøtteregler samt eksisterende finansieringsinstrumenter, så konkurrencen ikke forvrides på det indre marked og de løsninger, der fremmes, er efterspurgt i markedet.

Regeringen mener, at EU bør fremme den europæiske tilgang til digitalisering globalt og være fortalere for en ansvarlig, demokratisk og sikker digital udvikling. Dette bør bidrage til en koordineret digital udenrigspolitik for EU med håndfaste værktøjer til at fremme demokratiske værdier i globale normer og standarder.

Regeringen vil tage stilling til Kommissionens konkrete forslag til udmøntning af meddelelsen, i takt med at disse fremsættes. Regeringen lægger vægt på, at meddelelsen bygger videre på Kommissionens digitale strategi fra 2020, samt at meddelelsens initiativer er i overensstemmelse med eksisterende EU-lovgivning og ikke foregriber igangværende forhandlinger eller påvirker implementering af færdigforhandlede retsakter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.